

Manuscripta Orientalia

Uluslararası Doğu El Yazması Araştırmaları Dergisi

[<http://manuscripta-orientalia.kunstkamera.ru/>]

1. Tarihçesi ve Genel Bilgiler

Manuscripta Orientalia doğuda bulunan el yazmaları üzerine yapılmış çalışmaları konu edinen ve 1995 yılında “Thesa Publishers” öncülüğünde İngilizce olarak yayın hayatına başlayan bir dergidir. Dergi kurulduğu yıllarda el yazmaları ile ilgili çalışan bir grup bağımsız araştırmacının bireysel destekleri ile her üç ayda bir 72 sayfa civarında yayın yapmıştır. Günümüzde ise dergi, Rusya Bilimler Akademisi'nin I. Petro Antropoloji ve Etnografi Müzesi ve State Hermitage Müzesi ile ortak çalışmaktadır. Derginin ABD, Almanya, Norveç, Hollanda, İtalya, Çek Cumhuriyeti, Fransa, İran, Japonya gibi ülkeler başta olmak üzere farklı ülkelere araştırmacıları bulunmaktadır. SCOPUS, FRANCIS, PASCAL ve RSCI gibi indekslerde taranan Manuscripta Orientalia Doğu el Yazmaları, Paleografi alanlarında uluslararası anlamda ilk ve tek olma özelliğini taşımaktadır.

Dergi sadece yayın hayatına başladığı 1995 yılında üç sayı ve 2006 yılına kadar Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere senede dört sayı olarak çıkarılmış, 2007 yılından günümüze kadar gelen süreçte ise Mart ve Haziran aylarında olmak üzere yılda iki sayıya düşürülmüştür. 1995 yılından bu yana dergi aksamadan yayın yapmaya devam etmiştir. 2019 yılı dahil toplamda 25 ciltte 73 sayıya ulaşmış derginin her sayısı ortalama 70 sayfa civarında düzenlenmiştir. Derginin sitesinden tüm sayılarına, içindekilere ve yazar bilgilerine ulaşım imkânı vardır. Derginin 20. cildinin ilk sayısına kadar içerikleri hakkında bilgi vermesi amacıyla dergide yayınlanan makalelerin ilk sayfaları PDF formatında yüklenmiş haldedir. Ancak 20. sayıdan itibaren yanında “ücretsiz erişim” ifadesi bulunanlar haricinde sadece yayınlar hakkında kısa bilgilere yer verilmiştir. Dergide araştırma makaleleri, eser veya

el yazması tanıtımları gibi farklı içerikteki çalışmalar farklı bölümler halinde verilmiştir. Derginin dış yüzeyi genellikle lacivert arka planın üzerine ön ve arka kapakta bir veya iki görsel koyularak düzenlenmiştir. Bu değerlendirme yazısı da derginin internet ortamında sağladığı dokümantasyon üzerinden hazırlanmış ve her sayıda yer alan makalelerin kısa tanıtımlarına yer verilmiştir.

Derginin editörü olarak I. Petro Antropoloji ve Etnografi Müzesi'nin müdürü Efim A. Rezvan ve editör yardımcısı ise aynı müzenin Orta Asya Bölümü başkanı Maryam E. Rezvan'dır. Web sayfasında alanları ve kısa bilgileri verildiği üzere derginin farklı ülkelerden 257 civarı yazarı bulunmaktadır. Makalelerin yazım dili ise derginin uluslararası yayına açık olması sebebiyle İngilizce'dir; bununla birlikte sadece bazı değerlendirme makaleleri ve kitap tanıtımları Rusça'dır.

Derginin bir diğer çalışması da "Manuscripta Orientalia Elektronik Kitap Serisi" başlıklı seridir. Altı kitaptan oluşan bu seride derginin editörü Efim E. Rezvan tarafından hazırlanmış "The Qur'an and its World", "Oriental Manuscripts of Karl Fabergé" ve editör yardımcısı Maryam E. Rezvan'ın da ikinci yazarı olduğu "The Qur'an and Muslim Manuscript Tradition" başlıklı üç adet kitap bulunmaktadır. Diğer üç kitap ise Gabriele Ziethen tarafından hazırlanmış "Scientia Vincet, Biographic Studies on German-Russian Academic Exchange and History of Kunstkamera: Essays on Occasion of Peter the Great Kunstkamera Tercentenary", Valery V. Polosin tarafından yazılmış "Muslim Manuscripts: Quantitative Methods of Research, Selected Articles" ve Igor A. Alimov tarafından yazılmış "Materials for the History of Chinese Traditional Prose, Selected Articles" şeklindedir.

2. İçerik ve Sayılar

Dergide yer alan makalelerin çoğunluğu farklı alanlara sahip el yazmaları üzerinedir. Özellikle St. Petersburg'da yer alan el yazmalarını içeren çalışmaların yanı sıra farklı coğrafyalardaki ve kütüphanelerdeki el yazmaları da dergideki makalelere konu olmuş, bazılarınının metin tahkiki yapılırken, bazılarınının ise konuları ve özel yanları üzerinde durulmuştur. Dergide çok sayıda kitap ve makale üzerine değerlendirme yazıları yazılmış, az da olsa araştırma makalelerine yer verilmiştir. Derginin bazı sayılarında ise alanla ilgili değerli şahsiyetlerin anılarını içeren metinler mevcuttur. Derginin tüm sayılarında yayımlanmış makalelerin ayrıntılı detaylarına girmeden önce konu ayırımına ve hangi konuda kaç tane makalenin yer aldığına tablo üzerinden bakabiliriz;

Makale Konuları	Yayımlanmış Makale Sayısı
Arap Dili ve İslamiyet	174
Çin, Rusya ve Orta Asya	118
Hint-İran Dili ve Kültürü	87
Türk Dili ve Kültürü	42
Yahudilik-Hıristiyanlık	14/2
Kürt Dili	8
Diğer (Değerlendirme Makaleleri, Anı Yazıları, Yazma Eserler ile İlgili Elektronik Sistemler Üzerine Makaleler)	169
73 Sayıda Toplam Makale Sayısı	614

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere derginin en çok üzerinde durduğu ve yazma eserlerini gün yüzüne çıkardığı konu Arap Dili ve İslamiyet'tir. İkinci sırada ise Rusya'da yayımlanan bir dergi olması ve doğu kültürlerine yakın olması sebebiyle Çin, Rusya ve Orta Asya gelmektedir. Dergide yayımlanan makalelerin konu bazlı detaylarına bakmak derginin yayın politikasının anlaşılmasında yararlı olacaktır.

Dergide gerek İslam dini ve Kur'an-ı Kerim gerekse farklı konulara sahip Arapça el yazmaları üzerine hazırlanmış makaleler çoğunluktadır. Ayrıca Kur'an ve Kur'an el yazmaları üzerine araştırma makaleleri de bulunmaktadır. Derginin tüm sayılarında bu türden toplam 174 makale, değerlendirme ve tanıtım çalışmasına yer verilmiştir. Dergide bu alanda yapılan çalışmalardan dikkat çekici birkaçı şu şekildedir:

- Alikber Alikberov-Efim A. Rezvan, "Adja'ib al-Makhluqat by Zakariya al-Qazwîni (d. 682/1283): 16th-century Illuminated Manuscript from the St Petersburg Academic Collection", 1/1 (Temmuz 1995). Çalışma Zekeriya el-Kazvîni tarafından kaleme alınmış 'Aca'ib al-Mahlûkât eserinin St. Petersburg koleksiyonunda bulunan Arapça el yazması üzerinedir.
- Firuza I. Abdullayeva, "Some Linguistic Peculiarities of the Lahore Tafsir, Its Date and Provenance", 2/1 (Mart 1996). Bu çalışma Lahor Üniversitesi kütüphanesinde bulunan ve Kur'an tefsiri üzerine olan bir el yazması ile ilgilidir.

- Nadezhda M. Brovenko, “An Arabic Bible in the Collection of the St. Petersburg Branch of the Institute of Oriental Studies: The Problems of Restoration”, 4/3 (Eylül 1998). Makale 1913 yılında St. Petersburg Doğu Araştırmaları Enstitüsüne getirilmiş olan M. 226 yılına tarihlendirilen bir el yazması Kutsal Kitap çalışılmıştır. Makalede belirtildiğine göre çalışılan bu eser en eski Arapça Kutsal Kitap el yazması olma özelliği taşımaktadır.
- Efim E. Rezvan, “Yet Another ‘Uthmanic Qur’an’ (on The History of Manuscript E20 from The St. Petersburg Branch of The Institute of Oriental Studies)”, 6/1 (Mart 2000). Çalışma St. Petersburg Doğu Araştırmaları Enstitüsü bünyesinde bulunan bir Kur’an el yazması üzerinedir.
- Alexander B. Kudelin, “Arabic Literature: Poetics and Stylistics. IV: Medieval Arabic Panegyric: Tradition and Creative Personality”, 10/4 (Aralık 2004). Geleneksel Arap edebiyatından bahseden makalede Arap şiirinin gelişim süreçleri ve karşılaştığı zorluklar konu edilmektedir.
- Alba Fedeli, “A.Perg.2: A Non Palimpsest and The Corrections in The Qur’anic Manuscripts”, 11/1 (Mart 2005). Çalışma Österreichische Nationalbibliothek’te yer alan ve Kasas suresinin bir kısmını içeren Palimpsest bir Kur’an nüshası üzerinedir.
- Alba Fedeli, “Relevance of The Oldest Qur’anic Manuscripts for The Readings Mentioned by Commentaries. A Note on Sura ‘Ta-Ha’”, 15/1 (Haziran 2009). Makale eski Kur’an el yazmaları üzerinden Ta-Ha suresi özelinde Kur’an’daki kıraat farklılıklarını incelemektedir.
- Alikber Alikberov, “History and Legend: Mythologizing the Image of a Saint in Islamic Tradition (The Case of Ibrahim b. Adham)”, 23/1 (Haziran 2017). Makale İbrahim b. Ethem özelinde İslam dini içerisinde kendisini Tanrı’ya hizmete adanmış efsane kişilerin İslam tarihi açısından önemini ele almaktadır.
- Mikhail A. Rodionov-Mikhail M. Suvorov, “Tribal Spirit and Tribal Moral Code in South Arabian Colloquial Poetry” 25/1 (Haziran 2019). Makalede Arap şiirinde yer alan Arap kabilecilik ruhundan ve bu ruhun Arap toplumunda nesiller boyu süregelen gelişiminden bahsedilmektedir. Araştırma makalesi olarak Arap el yazısı bağlamında hazırlanmıştır.
- Vladimir A. Rozov, “Why was Muhammad Nursed by the Bedouins? The Institute of Milk Kinship in Pre-Islamic Arabia in The Light of The Ha-

dith”, 25/2 (Aralık 2019). Bir araştırma makalesi olan yazıda Hz. Muhammed devrinde ailelerin çocuklarını Bedevilere vermesinin asıl amacının her zaman anlatıldığı gibi onu şehrin tehlikelerinden korumak değil yeni bir iddia olarak bunun sebebinin sadece şehirdekilerin bedevilerle aralarında kurdukları sosyo-politik ağları güçlendirmek olduğu işlenmektedir.

Dergide Arapça ve İslam dini üzerine olan el yazmalarından sonra büyük çoğunluğu oluşturan bir başka çalışma konusu ise yukarıdaki tabloda da gösterdiğimiz üzere Çin, Kore, Japonya, Tibet ve Rusya gibi daha çok Orta ve Doğu Asya coğrafyalarında ortaya çıkmış; Budizm gibi dinleri konu edinen ve bu bölgelerin dilleri ile kaleme alınmış el yazmalarıdır. Derginin tüm sayılarında bu bağlamda 118 çalışmaya yer verilmiştir. Bazıları şunlardır:

- Lev N. Menshikov, “A Fragment of an Unknown Leishu from Tunhuang”, 1/3 (Aralık 1995). Makalede Çin’de eski zamanlarda yaşamış on iki önemli şahsiyetin başına gelen esrarengiz olayları anlatan bir fragman incelenmektedir.
- Vladimir Uspensky, “The Illustrated Manuscript of the Fifth Dalai Lama’s ‘Secret Visionary Autobiography’”, 2/1 (Mart 1996). Makale St. Petersburg koleksiyonunda yer alan ve 1617-1682 yılları arasında yaşamış ve “En Yüce” olarak bilinen beşinci Dalay Lama’nın hayat hikayesini konu edilmektedir.
- Vladislav N. Goreglyad, “The Oldest Russian Collection of Japanese Manuscripts and Wood-Block Prints”, 2/1 (Mart 1996). Çalışma Rusya’ya bulunan en eski Japonca el yazması eserlerin tarihçeleri ve konuları ile ilgili detaylar içermektedir.
- Alexey G. Sazykin, “Illustrated Manuscript of ‘One Hundred Thousand Verses’ in The Mongolian Fund of The St. Petersburg Branch of The Institute of Oriental Studies”, 2/2 (Haziran 1996). Makale St. Petersburg’da bulunan “Yüz bin Cümle” veya “Yüce Yum” olarak da bilinen 12 ciltlik Moğol dilindeki el yazması eserin genel bir incelemesi niteliği taşımaktadır.
- Margarita I. Vorobyova Desyatovskaya, “Tibetan Eighth-Century Documents on Wood from Miran”, 3/1 (Mart 1997). Çalışma ağaç üzerine Tibetçe yazılmış 8.yy’dan kalma ve Doğu Türkistan tarihini açığa kavuşturmada yardımcı olan bir el yazması üzerinedir.

- Alexey G. Sazykin, “The Message of The Three Sacred Mongol Lamas”, 7/4 (Aralık 2001). Moğol Budist rahipleri arasında önemli olan ve uzun bir tarihe sahip olan “mesaj verme” kavramının üç kutsal Lama üzerinden ilerleyişi çalışmanın temel konusudur.
- Dmitriy D. Ivanov, “Buddhist Collections of The St. Petersburg Kunstkamera: Icons from N. V. Kirilov’s Collection”, 11/2 (Haziran 2005). Çalışma Rusya St. Petersburg’da bulunan koleksiyondaki Budist ikonlarının yorumlanması üzerinedir.
- Nikolay Kazansky-Evgeniia R. Kriuchkova, “Translating Buddhist Texts into Hellenistic Koine (Marginal Notes to the Greek Translation of Ashoka’s Edicts”, 12/3 (Eylül 2006). Makale Hint-Yunan karışımı sonucu meydana gelen krallıklar ve Budizm’in bu alanlara yayılması ile Budizm ve Helenizm arasında ortaya çıkan tercüme faaliyetlerinden bahsetmektedir.
- Igor A. Alimov. “‘Yi Jian’s Records’: Three Tales of the Supernatural”, 24/1 (Haziran 2018). Makale “kelimelerin adamı” olarak da bilinen ünlü şarkı yazarı Hong Mai’nin “Yi Jian” olarak da adlandırılan ve iki bin doğüstü olayı konu edinen hikayelerinden üç tanesini incelemektedir.
- Vladimir L. Uspensky, “Buddhist Verses by the Shunzhi Emperor in Tibetan Translation”, 24/2 (Aralık 2018). Çalışma bir Çing Hanedanı üyesi olan Shunzhi imparatorunun ünlü “Keşişlere Övgü” şiirinin Tibetçe çevirisinin orijinal Çince versiyonu ile karşılaştırması üzerinedir.

Dergide el yazmaları üzerine yazılan toplam 87 makalenin Hint ve İran dini ve dili çerçevesinde olduğu görülmektedir. Derginin tüm sayılarında bu alanla ilgili çalışmaların birbirleri ile alakalı ve iç içe geçmiş bir vaziyette bulunması sebebiyle bu iki kültür ile ilgili makaleleri tek başlık altında ele alabiliriz:

- Margarita I. Vorobyova-Desyatovskaya, “An Unique Manuscript of The ‘Kasyapaparivarta-sutra’ in The Manuscript Collection of The St. Petersburg Branch of The Institute of Oriental Studies, Russian Academy of Sciences”, 1/1 (Temmuz 1995). Çalışma Mahayana Budizmi’nin erken dönem gelişimini anlatan ve Mahayana’nın iki felsefe okulu olan Madhyamika ve Yogacara’nın temel doktrin kitabı olarak kabul edilen “Kasyapaparivarta-sutra” isimli St. Petersburg koleksiyonunda bulunan el yazması üzerinedir.

- Oleg F. Akimushkin, “A Manuscript of Yūsuf wa Zulaykhā by Jāmī in The Collection of the St. Petersburg Branch of The Institute of Oriental Studies”, 2/4 (Aralık 1996). Edebiyat alanında Pers şairi Jami'nin yazmış olduğu Yusuf ve Züleyha el yazması üzerine yapılmış bir çalışmadır.
- Jaklina S. Musaelian, “On The First Kurdish Edition of The Sharaf-nama by Mulla (Mela) Mahmud Bayazidi”, 5/4 (Aralık 1999). Çalışma Molla Mahmud Bayezidi'nin eseri Şerefname'nin Kürtçe bir nüshası üzerinedir.
- Marina L. Reisner, “The Life of The Text and The Fate of Tradition. I: Naql in Persian Poetics”, 9/2 (Haziran 2003). Çalışma bir araştırma makalesi olarak klasik Pers edebiyatının evreleri ve genel incelemesi ile ilgilidir.
- Khanna Omarkhali, “Names of God and Forms of Address to God in Yazdism with the Religious Hymn of The Lord”, 15/2 (Aralık 2009). Makalede Yazdilikte Tanrı'nın kaç farklı şekilde isimlendirildiği ve bu isimlerin farklılıkları üzerinde durulmuştur.
- Huaiyu Chen, “A Brief Note on Khotanese Fragment SI M/38 in The St. Petersburg Collection”, 16/1 (Haziran 2010). Çalışma St. Petersburg'da bulunan Saka dilindeki Budist metnlerinin kısa tanıtımı/tercümesi ve onların Çince Budist metinleri ile ilişkisi üzerinedir.
- Ilya B. Itkin-Sergey V. Malyshev, “Three Unedited Sanskrit / Tocharian A Bilingual Texts of The Varnarhavarastotra”, 22/2 (Aralık 2016). Çalışma Berlin Turfan Koleksiyonu'nda yer alan yayınlanmamış Varnarhavarastotra'nın Sanskritçe üç metnin neşri üzerinedir.
- Sergey V. Pakhomov, “The Notion of Dharma in The Mahanirvana-Tantra”, 23/2 (Aralık 2017). Makale 18.yy'ın ikinci yarısına ait geç dönem bir Hindu Tantrik metni olan Mahanirvana-Tantra'daki “Darma” ifadelerinin farklı anlamları ve bağlamları üzerinedir.
- Ehsan Shavarebi, “The Persian Dictionary Sorme-ye Soleymani (Early 11th/17th Century) and Its Manuscript in The Library of The Oriental Faculty of St. Petersburg State University (MS.O 174)”, 24/1 (Haziran 2018). Çalışma “Sorme-ye Solaymani” olarak bilinen bir Fars dili sözlüğünün St. Petersburg'daki tam metinli versiyonunun incelenmesi üzerinedir.

Dergide hem Orta Asya'da yaşamış Türk topluluklarından hem de Osmanlı döneminden geriye kalan ve özellikle St. Petersburg Doğu Araştırmaları Ens-

titüsü'nde mevcut bulunan el yazmaları üzerine çalışmalar yer almaktadır. Bu bağlamda derginin tüm sayılarında yer alan 42 makaleden birkaç örnek vermek gerekirse:

- Alikber K. Alikberov-Efim A. Rezvan, “İbn Abi Khazzam and his ‘Kitab al-Makhzun’: The Mamluk Military Manual”, 1/1 (Temmuz 1995). Makale St. Petersburg koleksiyonunda bulunan, tarihlendirmesi 15.yy Memluk Devleti dönemine giden ve savaş sanatı üzerine hazırlanmış bir el yazmasıdır.
- Ilia V. Zaytsev, “Turkic Manuscripts in The State Public Historical Library in Moscow”, 8/4 (Aralık 2002). Çalışma Moskova Tarihi Halk Kütüphanesi'nde yer alan ikisi Türkçe birisi Özbekçe el yazmalarının tanıtımı üzerinedir.
- Mustafa Dehqan, “A Late Ottoman Turkish Verse Version of Xani’s Mem u Zin in The Manuscript Collection of The Islamic Consultative Assembly Library I”, 13/2 (Haziran 2007). Çalışma Ehmede Xani isimli bir Kürt şairinin en ünlü eseri Mem u Zin’in İslami Şura Meclisi Kütüphanesi'nde yer alan geç dönem bir Osmanlı versiyonu üzerinedir.
- Apollinaria S. Avrutina, “Dynamics of The Integration of Foreign Vocabulary into The Old Anatolian-Turkic Language System in The 13th—15th Centuries (on the Material of Phonological and Morphological Subsystems of Monuments in Old Anatolian-Turkic Language)”, 23/1 (Haziran 2017). Makale 13. ve 15. yy da “Çerhname” veya “Kıssa-i Melik Danışmend” gibi eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış edebi eserlerin incelenmesi üzerinedir.
- Milana A. Azarkina-Aleksey B. Obratsov-Timur A. Slesarev, “Ottoman Manuscripts from Kazan of M. Gorky Research Library, St. Petersburg State University”, 24/ 1 (Haziran 2018). Çalışmada 1855'te Kazan Üniversitesinden St. Petersburg'a nakledilen el yazmalarının listesi yer almaktadır.

Derginin sayılarında yukarıda örneklerini verdiğimiz ve üzerine çok sayıda el yazmasının bulunduğu ve makalelerin yazıldığı konular haricinde az da olsa farklı konulara yer verilmiştir. Bu açıdan bakıldığında örneğin Yahudilik el yazmaları üzerine yapılmış 14, Hıristiyanlık el yazmaları üzerine yapılmış 2 adet çalışma bulunmaktadır:

- Margarita Blank-Nellie Stavisky, “Conservation of Medieval Manuscripts in The Library of The Jewish Theological Seminary of America”, 3/3 (Ka-

sım 1997). Makale Amerika'daki Jewish Theological Seminary Kütüphanesi'nde yer alan el yazmaları arasından Maymonides'in Geniza Dokümanları, bir Alman 13. yy Mahzor'u (dua kitabı) ve 14. yy İspanyolca Haggadah el yazmasının korunma metotları ve materyalleri ile ilgilidir.

- Tapani Harviainen, "Abraham Firkovich and The Karaite Community in Jerasalem in 1864", 4/2 (Haziran 1998). Makalede Anan ben David tarafından kurulan, Talmud öğretisini reddederek sadece Kutsal Kitap'ın önemli olduğunu savunan Karai mezhebinden ve bu mezhebin önemli isimlerinden birisi olan Abraham Firkovich'in katkılarından bahsedilmektedir.
- Iala Ianbay, "New Data on The Literature and Culture of the Krimchaks", 6/4 (Aralık 2000). Makale Türkçe konuşan ve Kırım'da yaşayan Kırımçak Yahudilerinin St. Petersburg'da bulunan el yazmaları üzerinedir. Yazarın da belirttiği üzere bu metinlerin Kudüs'teki Yahudi Ulusal ve Üniversite Kütüphanesi'nde mikrofilm halleri de bulunmaktadır.
- Igor R. Tantlevskij, "Melchizedek and The Teacher of Righteousness: Some Peculiarities of Messianic and Eschatological Texts from Qumran", 9/1 (Mart 2003). Makale Kutsal Kitap'ın önemli figürlerinden birisi olan ve Salem Kralı olarak da bilinen Melchizedek ve onunla ilgili Kumran'da yer alan el yazması literatürün incelenmesi üzerinedir.
- Aviva Klein Franke, "The Hidden Archive in Rabbi 'Omeissi's Pillows", 12/4 (Aralık 2006). Çalışma el yazısı ile ünlü bir yazıcı (sofer) olan Rabbi Omeissi'nin hayat hikayesi ve el yazmaları ile ilgilidir.
- Olga V. Vasileva, "Christian Manuscripts of The East in The National Library of Russia", 13/2 (Haziran 2007). Makalede Rusya Ulusal Kütüphanesi'nde bulunan Süryanice yazılmış Hıristiyan el yazmaları ve bu yazmaların tarihçeleri incelenmiştir.
- Barakatullo Ashurov, "Sogdian Christian Texts: the Manifestation of 'Sogdian Christianity'", 21/1 (Haziran 2015). Makale Hıristiyan metinlerinin ve özellikle Hıristiyanlık terimlerinin Soğdian lehçesine aktarımındaki süreçler üzerinedir.
- Cyrill von Büttner, "Concerning Passing of Law as an Inheritance: Notes on The Text of The Great Isaiah Scroll (Isa 42:4b)", 25/1 (Haziran 2019). Çalışma MÖ. 2. yy'dan kalma en eski Yeşeya kitabı el yazması içerisinde

bulunan, TWRTYW ve YNHYLW olarak adlandırılan iki farklı metnin incelenmesi ile ilgilidir.

Derginin 25 yıllık yayın hayatında tabloda da gösterildiği üzere genel konu başlıkları ile ele alınan el yazmaları ve araştırma makaleleri haricinde pek çok farklı konuya temas eden çalışmalara da yer verilmiştir. Afgan el yazmalarından Kürtçe el yazmalarına kadar, makale ve kitap değerlendirme makalelerinden önemli isimlerin anısına yazılan hatıratlara kadar pek çok çalışma derginin zengin içeriğinde yer almıştır. Bunlardan birkaçını örnek vermek gerekirse;

- Vladimir V. Kushev, “The Formation and Study of The Afghan Manuscript Collection in The St. Petersburg Branch of The Institute of Oriental Studies”, 4/1 (Mart 1998). Makale St. Petersburg’da yer alan Afgan (Peştuca) el yazması literatürün tanıtımı üzerinedir.
- Mustafa Dehqan, “The Book of Shamqal and Rustam’: A Kurdish Manuscript”, 15/2 (Aralık 2009). Çalışma Firdevsi’nin ünlü “Şahname” olarak bilinen eserin bir bölümünün “Shamqal ve Rüstem” başlıklı Kürtçe el yazması üzerinedir.

3. Sonuç

Manuscripta Orientalia, yukarıda örnek verdiğimiz makalelerden de görüldüğü üzere Orta Asya, Arabistan Yarımadası, Çin, Japonya, Kore, Endonezya, Hindistan ve İran başta olmak üzere çok geniş bir coğrafyaya yayılmış, İslamiyet, Hıristiyanlık, Yahudilik, Budizm ve Hinduizm gibi dinler üzerine el yazmaları, araştırma makaleleri kabul etmiş ve halihazırda kabul etmeye devam eden 25 yıllık geçmişe sahip bir dergidir.

Derginin yayın hayatında herhangi bir kesintinin görülmemesi ve uluslararası yazar kadrosunun genişliği yazma eser alanında yayın yapan araştırmacıların dikkatini çekmiş görülmektedir. Derginin tüm sayılarına online erişimin bulunması da her türlü bilgiye internet üzerinden kolay bir şekilde ulaşıldığı günümüz dünyasında yine aynı şekilde bu alanda araştırma yapan herkesin kaynak temini açısından önemlidir. Manuscripta Orientalia, bir dergi olarak bu anlamda geçmişin insanının tarihini ve kültürünü nakşettiği el yazmaları üzerinden günümüz insanına akademik araştırmalar ile ulaşabilen bir köprü konumunda görülmektedir.